

UCHWAŁA Nr RIO.II-00310-36/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku
z dnia 12 grudnia 2023 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie uchwały budżetowej Gminy Białowieża na 2024 rok oraz możliwości sfinansowania planowanego deficytu

Na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1325), art. 238 oraz art. 246 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, ze zm.) oraz Zarządzenia Nr 7/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie wyznaczenia składów orzekających i ich przewodniczących

Skład Orzekający w osobach:

Beata Chmielewska	– przewodnicząca
Agnieszka Gerasimiuk	– członek
Marlena Stachurska-Janczyło	– członek

opiniuje pozytywnie

przedłożony przez Wójta Gminy Białowieża projekt budżetu gminy na 2024 rok oraz możliwość sfinansowania planowanego deficytu, wnosząc uwagi zawarte w uzasadnieniu.

Uzasadnienie

Skład Orzekający wydał niniejszą opinię w oparciu o projekt uchwały budżetowej Gminy Białowieża na 2024 rok wraz z uzasadnieniem do projektu budżetu gminy, przyjęty przez Wójta Gminy Białowieża zarządzeniem Nr 59.2023 z dnia 14 listopada 2023 roku, z uwzględnieniem projektu uchwały w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Białowieża na lata 2024–2036, przyjętego zarządzeniem Nr 60.2023 Wójta Gminy Białowieża z dnia 14 listopada 2023 roku.

Projekt planu dochodów i wydatków budżetu opracowano w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, z wyodrębnieniem na dochody i wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w art. 237 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Projekt budżetu przewiduje dochody ogółem w wysokości 36 265 497,00 zł (w tym dochody: bieżące – 13 620 678,00 zł, majątkowe – 22 644 819,00 zł) oraz wydatki ogółem w kwocie 40 815 280,00 zł (w tym wydatki: bieżące – 13 575 438,00 zł, majątkowe – 27 239 842,00 zł). Planowany na 2024 rok deficyt budżetu, w wysokości 4 549 783,00 zł ma być sfinansowany przychodami pochodzącymi:

- z nadwyżki budżetu z lat ubiegłych – 350 023,00 zł;
- z wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych – 158 664,71 zł;
- z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami

wykonywania budżetu określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i dochodów z opłat za koncesje na sprzedaż alkoholu w wysokości – 20 000,00 zł;

— z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 21 335,29 zł;

— z wpływów ze sprzedaży papierów wartościowych wyemitowanych przez gminę – 3 999 760,00 zł.

Wskazane źródła pokrycia deficytu są zgodne z art. 217 ust. 2 pkt 1, 5, 6 oraz 8 ustawy o finansach publicznych.

Planowana w projekcie łączna kwota przychodów wynosi 4 810 023,00 zł (w tym: wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy – 158 664,71 zł (§ 950); nadwyżka z lat ubiegłych – 350 023,00 zł (§ 957); przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi sfinansowanych związanych ze szczególnymi zasadami budżetu określonymi w odrębnych ustawach – 20 000,00 zł (§ 905); przychody z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków – 21 335,29 zł; przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych – 4 260 000,00 zł (§ 931). Rozchody stanowiące spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań zaplanowano w ogólnej wysokości 260 240,00 zł (spłaty kredytów i pożyczek – 260 240,00 zł (§ 992)).

Po przeanalizowaniu bilansu z wykonania budżetu gminy za 2022 rok, sporządzonego według stanu na dzień 31.12.2022 r., jak również danych dotyczących przewidywanego wykonania budżetu za rok 2023 Skład Orzekający zauważa, że gmina będzie mogła zaangażować przychody wewnętrzne na sfinansowanie części deficytu budżetowego w 2024 roku jedynie w przypadku gdy wykonanie budżetu w 2023 roku nastąpi na poziomie zbliżonym do aktualnie przewidywanego.

Wynik z działalności bieżącej gminy zamyka się nadwyżką operacyjną w wysokości 45 240 zł, co jest zgodne z dyspozycją art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Ujęta w projektowanym budżecie wielkość spłat istniejącego zadłużenia wraz z kosztami jego obsługi, jak również realizacja określonych wartości w zakresie dochodów i wydatków bieżących, nie spowoduje w 2024 r. jak również w latach kolejnych przekroczenia dopuszczanego poziomu indywidualnego wskaźnika spłaty zobowiązań, wynikającego z relacji określonej w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych (omawiana relacja w 2024 roku wyniesie 3,47% przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku obliczonym w oparciu o plan III kwartału 2023 r. stanowiącym 17,29% (maksymalny dopuszczalny wskaźnik obliczony w oparciu o przewidywane wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy wynosi 19,77%).

W odniesieniu do merytorycznej i formalnej poprawności projektu uchwały budżetowej Skład Orzekający zauważa, że:

— w § 8 ust. 1 ustalono "Limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych, kredytów, pożyczek zaciąganych na: (pkt 1) sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie 500 000,00 zł; (pkt 2) sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 3 999 760,00 zł"; (pkt 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów w kwocie 260 240,00 zł. Skład Orzekający wskazuje, że należy doprecyzować powyższe zapisy z uwagi na fakt, iż z konstrukcji budżetu (§ 6 pkt 5 treści uchwały oraz z zał. Nr 5 „Przychody o rozchody budżetu w 2024 rok”) wynika, iż deficyt zostanie pokryty m. in. przychodami pochodzącymi z wpływów ze sprzedaży papierów wartościowych, podobnie przedstawia się finansowanie rozchodów;

— w § 12 ust. 3 upoważniono Wójta do "przekazania uprawnień jednostkom organizacyjnym do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy, w tym także umów, z których wynikają zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych". Przedmiotowy zapis winien być poprzedzony ustaleniem w uchwale budżetowej odrębnego limitu do zaciągania tego typu zobowiązań, a organ wykonawczy winien otrzymać upoważnienie o tej samej treści;

— w zał. Nr 3 do projektu "Wykaz zadań inwestycyjnych i środków na ich realizację w 2024 roku" w poz. 2 i 7 dz. 600 "Transport i łączność" rozdz. 60016 "Drogi publiczne gminne" § 6050 "Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych" i § 6370 „Wydatki poniesione ze środków z Rządowego Programu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych na realizację zadań inwestycyjnych" wyodrębniono zadania pod nazwą (odpowiednio): „Remont układu komunikacyjnego dróg gminnych w Białowieży” oraz „Remont dróg gminnych i powiatowych na terenie Powiatu Hajnowskiego zniszczonych w wyniku działań związanych z obroną granic Państwa”; sformułowanie "Remont" świadczy o tym, że zadanie ma charakter wydatku bieżącego;

— w zał. Nr 1 "Plan dochodów budżetowych na 2024 rok" zaplanowano dochody w dz. 900 „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska” rozdz. 90002 „Gospodarka odpadami komunalnymi” § 049 „Wpływy z innych lokalnych opłat pobieranych przez jednostki samorządu terytorialnego na podstawie odrębnych ustaw” w wysokości 697 220,00 zł; w planie wydatków (zał. Nr 2 do projektu "Plan wydatków budżetowych na 2024 rok") wyodrębniono wartość 697 000,00 zł;

— należy zweryfikować wielkość przychodów pochodzących z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (§ 6 pkt 4);

— w treści uchwały nie zachowano właściwej numeracji w § 6.

W ocenie Składu Orzekającego konieczne jest stałe monitorowanie realizacji założeń przedstawionych w projekcie budżetu. Uwzględniając wielkości prezentowane w WPF na lata 2024–2036, Skład Orzekający zwraca uwagę, że niezrealizowanie wartości istotnych z punktu widzenia ustalania dopuszczalnych w poszczególnych latach wskaźników spłaty zobowiązań może zagrozić prawidłowości uchwalania i wykonywania budżetu w roku 2024 i w następnych latach.

Mając powyższe na uwadze, Skład Orzekający wydał opinię jak w sentencji.

POUCZENIE:

Od niniejszej uchwały służy prawo wniesienia odwołania do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Białymstoku, ul. Branickiego 13, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Beata Chmielewska

